

Những phát biểu công nhận từ phía chính quyền sắp tới của Mỹ đối với Trung Quốc đang là bước đầu tiên cho những cuộc đàm phán về mặt an ninh cho thị trường mới và không gian mạng. Tuy nhiên chưa rõ Tổng thống Donald Trump sẽ sàng đi bao xa trong cuộc đàm phán với Trung Quốc.

Nếu bất luận dĩ Biện công đang gây tranh cãi nhđ một điđm có khđ nđng phát hđa, Rex Tillerson- Ngođi trđđng đđđđ đđ cđ của ông Trump- đđ tung ra mđt thđc gay gđt trđđc Bđc Kinh khi kêu gđi phđi ngđn chđn Trung Quđc tiđp cđn các đđo nhân tđo mà nđđc này đđng xây đđng trên tuyđn đđđđng biđn chiđn lđđc. Theo mđt cđ vđn vđ chuyđn giao quyđn lđc của chính quyđn Trump sđp tđi, ngđđi đđđđc ông

Trump lựa chọn vào vị trí ngoại giao hàng đầu của Mỹ không có ý muốn đưa xuất hiện chính quyền mới sẽ có đúng thái độ quân chủng hải quân để gây nguy cơ đối đầu với trang với Trung Quốc, đi đầu mà chính quyền mới không có ý định hòng tị. Song một quan chức khác được quyền phát biểu đối diện cho đối ngoại chuyên giao quyền lực lại phản đối quan điểm đó và cho rằng ông Tillerson “không nói nhảm” khi phát biểu rằng Trung Quốc phải bình quân không cho đến các đảo nhân tạo đó.

Giữa những mâu thuẫn về chính sách như vậy, đối ngoại của ông Trump dường như đang xúc tiến các kế hoạch tăng cường sức mạnh hải quân ở Đông Á để đối phó với những hành động ngày một gia tăng của Trung Quốc. Có vẻ của ông Trump cho biết nhiều vấn đề của thế đang được xem xét, như việc đặt một tàu sân bay hai khu vực, triển khai thêm tàu khu trục, tàu ngầm tấn công và hệ thống phòng vệ tên lửa, và việc mở rộng hoạt động bổ sung thêm căn cứ mới ở Nhật Bản và Úc. Ông này cũng cho biết hệ thống đang tìm cách lập đặt “các vũ khí tấn công tầm xa của không quân” ở Hàn Quốc, nòng nọc của nhúng láng giềng Triều Tiên có trang bị vũ khí hạt nhân của Trung Quốc.

Ông Trump, người sẽ chính thức kế nhiệm Tổng thống Barack Obama vào ngày 20/1 tới, đã tuyên bố sẽ tăng cường sức mạnh cho Hải quân Mỹ lên 350 tàu, song đối ngoại chuyên giao quyền lực của ông cho biết rõ ông sẽ lấy nguồn tài chính nào cho việc này khi còn nhiều kế hoạch chi tiêu lớn khác nữa. Bộ Ngoại giao Trung Quốc cho biết hệ thống đoán được ông Tillerson muốn đi đầu gì qua những phát biểu của ông sau khi ông Trump đã đặt dấu hiệu về chính sách “Một Trung Quốc” hệ thống nhậy cảm và đã có từ lâu của Washington trong vấn đề Đài Loan. Song một tờ báo có uy tín của nhà nước Trung Quốc ngày 13/1 đã cảnh báo rằng việc quân Trung Quốc tới các đảo ở Biển Đông sẽ buộc Mỹ phải “tiến hành chiến tranh”.

Người được ông Trump lựa chọn cho chức vụ Bộ trưởng Quốc phòng, Tổng thống ủy quân Lực chiến đã nghe hầu James Mattis, không tán thành thông điệp của ông Tillerson với Biển Đông, đi đầu xem ra người về cam kết lâu nay của Washington về tự do hàng hải cho tất cả các nước. Trong buổi đi đầu trên của ông vào ngày 12/1, khi được hỏi về các phát biểu trên, ông Mattis đã nói rằng hành động của Trung Quốc ở Biển Đông là một phần trong cuộc tấn công rộng lớn vào trật tự thế giới, song ông cho rằng các Bộ Ngoại giao, Quốc phòng và Tài chính cần chung một chính sách hợp nhất “để chúng ta không phải thực hiện một chiến lược không hoàn hảo hay lộn xộn”. Các ý kiến mâu thuẫn nhau cho thấy chính quyền sắp tới của Mỹ đang loay hoay tìm cách thế giới quy định một trong những thách thức lớn nhất về chính sách đối ngoại mà ông Trump đang phải đối mặt khi ông, trong chiến dịch tranh cử của mình, đã luôn chỉ trích mạnh mẽ Trung Quốc, cho rằng Trung Quốc đang “giật ghế” và “cướp” Mỹ về thế giới mới.

Nguy cơ trở đầu

Một câu quan chức Mỹ từng nói rằng không chính thức cho đi ngoại giao quyên lức của ông Trump cho rằng có lẽ người ta chưa suy nghĩ thấu đáo về những nguy cơ tiềm ẩn mà áp lực mới nào về quân sự và thương mại của Mỹ đối với Trung Quốc. Câu quan chức giấu tên này nói: “Chúng ta không nên đánh giá thấp khả năng Trung Quốc sẵn sàng trở đầu từng tấc”.

Trong nỗ lực báo về việc làm cho người Mỹ, ông Trump đã đưa tuyên bố Trung Quốc là kẻ thao túng tiền tệ - dù rằng các nhà kinh tế cho rằng Bắc Kinh đang tìm cách chững đở, chứ không phải làm yếu đi, đồng Nhân dân tệ của mình. Ông Trump cũng cảnh báo sẽ áp đặt các mức thuế phạt đối với hàng hóa Trung Quốc, gây nguy cơ nổ ra cuộc chiến thương mại hủy hoại cả hai nước cũng như kinh tế toàn cầu.

Tại đây ông Trump chưa nêu tên các thành viên cấp cao trong ngoại an ninh quốc gia của ông có kinh nghiệm sâu về lĩnh vực này, khiến một số nhà phân tích phải đặt câu hỏi liệu chính quyền mới có đủ khả năng biến những phát biểu hùng hồn về một chính sách châu Á mạnh mẽ hơn thành hành động hay không. Tuy nhiên, ông Trump đã đưa cả hai nhân vật chủ tịch Trung Quốc gay gắt vào ngoại thương mới của mình- đó là Peter Navarro, học giả và tác giả cuốn sách “Chiến bại tay Trung Quốc”, và Robert Lighthizer, cựu quan chức chính quyền Reagan.

Các cựu của ông Trump bác bỏ các quan ngại rằng cách tiếp cận của họ có thể gây nguy hiểm hoặc phản tác dụng. Họ cho rằng một quan điểm “hòa bình thông qua sức mạnh” sẽ tạo ra sức mạnh thực sự cho các chính sách của Mỹ ở khu vực sau nhiều thập kỷ không được chú trọng do Mỹ phân tâm vào những nơi khác trên thế giới. Cựu của ông Trump nói: “Một khi chúng ta bắt đầu sửa lại sẽ bắt cân bằng quân sự, tôi thực sự nghĩ rằng chúng ta sẽ có thêm sự hợp tác chứ không phải là giảm bớt đi”.

Ông Trump và các thành viên được đưa vào nơi các của ông cũng đã hứa sẽ từng cường gây áp lực với Trung Quốc để kiểm soát các chương trình hạt nhân và tên lửa của Triều Tiên, bao gồm cả khả năng đưa ra “các lĩnh vực phát triển” đối với các thực thể của Trung Quốc bị phát hiện có vi phạm các lĩnh vực phát triển với

Bình Nhịng. Song giới phân tích cho rằng Trung Quốc có thể công nhận hợp tác với Washington còn phải dựa vào nội dung này để giới quyết các vấn đề khác, như việc Mỹ gây áp lực với Bắc Kinh để ngừng chặn tin tức trên công các thực thể của Mỹ.

Các phân ứng chính thực của Trung Quốc trước những lời trích cho tui này vẫn khá khiêm tốn bởi họ còn chờ xem ông Trump sẽ hành động thế nào sau khi ông nhậm chức. Song giới phân tích cho rằng việc đi đầu với Bắc Kinh trong các vấn đề nóng mang tính dân tộc chủ nghĩa như vấn đề Đài Loan hay Biện Đông có thể kích động những phân ứng mạnh, nhất là vào giai đoạn mà Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình đang tìm cách công cụ thêm quyền lực trong kỳ hội nghị Cộng sản Trung Quốc 5 năm một lần trong năm 2017 này. Zha Daojiong- Giáo sư hội hức Bắc Kinh- cho biết sẽ động đc của các nền văn minh đang ngày càng trở thành một đề tài phổ biến ở Trung Quốc và điều này rất nguy hiểm. Ông nói: “Nó không báo hiệu điều gì tốt lành cả....Và nó có nghĩa là những phát ngôn rùm beng về chiến tranh của Mỹ về Biện Đông sẽ công giúp ích gì cả”.

Theo “[Reuters](#)” (ngày 14/1)

Vũ Hiên (gt)